

Rogaškoj Slatini. God. 1894. nastanjuje se u Zagrebu gdje 1898. osniva Prvi hrvatski fotografski artistski zavod u Ilici 8. Snimao po Crnoj Gori 1910. i o tome objavio dvije knjige. Njegove su fotografije tehnički izvanredno kvalitetne (radio i svjetloslikarske reprodukcije u boji slika iz Strossmayerove galerije). U ranim radovima prevladavaju svijetle slike, (*Asistentica Bukovan*, 1898); poslije toga radi portrete na tamnoj pozadini (*Napoleon Spun Strižić*, 1908). U hrv. fotografiju uveo nov izduženi format (tzv. format Mosinger).

LIT.: N. Grčević, *Fotografija devetnaestoga stoljeća u Hrvatskoj*, Zagreb 1978. — M. Tonković i V. Maleković, *Fotografija u Hrvatskoj 1898–1951 (katalog)*, Zagreb 1994. K. Ma.

MOSLAVINA → POPOVAČA

MOST. Najstariji sačuvani mostovi u nas potječu iz rimskoga doba. Most na rijeci Plitvici u Jelkovcu kraj Varaždina građen je od velikih kamenih kvadara s dva segmentna luka raspona 5,6 m (neprimjereno je popravljen 1957). Most na J ulazu u Nin, sagrađen poč. I. st. (natpis na kamenoj ploči nađenoj 1939. u selu Vrsi), do danas je doživio mnoge obnove; ant. dijelovi ostali su samo kao spoliji. Sačuvani su ostaci rim. mosta kraj Solina. U II. svj. ratu srušeno je više rim. kamenih mostova koji su tijekom vremena djelomice izmijenjeni: Vezovića most blizu izvora Čikole, most kraj tzv. Velike galije na Jadru, mostovi na Cetini u Trilju i na Bednji u Novome Marofu.

Srednjovjekovni izvori spominju mnoge mostove, ali se njihovi ostaci nisu sačuvali. U XV. st. podignuta su u sastavu dubrovačkih zidina tri skladna kamena mosta: prvi uz tvrđavu Revelin s rasponom luka 12,2 m (oko 1450); drugi kraj vrata od Pila s tri luka raspona 6,7 m (1474, graditelj P. Miličević) i treći, sličan prethodnomu, uz vrata od Ploča (1487). Ti mostovi imaju ograde od kamenih ploča s otvorima u obliku četverolisti; s unutrašnje strane ograda su kamene klupe, a rukohvati i vijenci su bogato profilirani. Svodovi su im od sadre, a čeonci zidovi od vapnenca. — U XVI. su st. građeni mostovi na Dobri kraj Novigrada i na Čikoli blizu Drniša, a u XVII. st. most u sastavu manastira Dragovića (1694, danas pod vodom akumulacije Peruća), te most od opeke na ulazu u dvorac Valpovo s pet otvora različitih po veličini i obliku (polukružni, segmentni i elipsasti). — Tijekom druge pol. XVIII. i XIX. st. sagrađen je niz kamenih mostova. Zanimljiv je dvokatni most na Jozefinskoj cesti kraj Tounja ukrašen skulpturama (donji dio iz 1775, a 1836. dogradio J. K. Knežić gornji kat), most u Sinju (1784), na Mrežnici u Oštarijama (1814), vrlo uspješni mostovi na Lici u Kaluderovcu (1840) i Budaku (1852, oba srušena u II. svj. r.), mostovi na Zrmanji u Žegar i Prandalju, na morskome rukavcu u Vrboskoj na Hvaru, niz mostova iz napoleonskoga doba u okolici Dubrovnika. Od opeke je građen most na Karašici u Valpovu (1800).

KRČKI MOST

A. MOSES, *Portret Samuela Leitnera*. Varaždin, Galerija slika

Sred. XIX. st. počinje gradnja željezničkih pruga, te, s tim u svezi, upotreba novih materijala u mostogradnji — čelika i, nešto kasnije, armiranoga betona. Između dvaju svj. ratova gradi se mnogo mostova; oni većega raspona izvide se uglavnom od čeličnih rešetkastih konstrukcija. U Zagrebu u to vrijeme djeluje *Milivoj Frković*, koji projektira brojne mostove od kamena (na Kupi u Sisku, 1934; na Lici kraj Kosinja, 1936; u

